

De col·laboració

Lletres de Nord-Amèrica

per

EMILI MIRA

I

DONAR a conèixer als companys del Sindicat algunes de les particularitats de la vida mèdica als Estats Units és una tasca que no pot ésser realitzada sense abans donar una idea general de la vida a Nord-Amèrica. Així, doncs, em serà permès en aquesta primera lletra de sintetitzar quelcom de les meves impressions respecte: a) El país en si mateix; b) Els seus habitants; c) La seva vida. En successius articles tractaré de: La formació cultural i espiritual del metge, les condicions de la vida professional i allò que en podríem dir la política sanitària del país.

El paisatge nordamericà. Prescindint en absolut de la intervenció de l'home, és a dir, considerant res més que allò que hi ha de *primitiu* en el paisatge nordamericà, una sola característica comuna es troba entremig de l'enorme varietat d'aspectes que aquell ofereix, i és: la riquesa inesgotable de la terra, raó—al nostre judici—la més poderosa de la seva prosperitat. El sòl americà és generós, té una vitalitat insospitada i quan no produeix la més fantàstica i exuberant vegetació dóna carbó o petroli, o guix o metalls preciosos. Possedir un tros de *terra americana*, inclús en les llunyanes regions del Farwest, a Nevada per exemple, és tenir la seguretat de no poder morir de fam.

Hi ha llocs on la vegetació és tan variada i rica que hom arriba a tenir el desig de deixar plantat el bastó amb l'esperança de trobar-lo a l'endemà cobert de fruits.

La raó cal cercar-la a l'immens cabdal d'aigua existent. A tot arreu trobeu aigua en abundor, sigui estacionada en llacs immensos sigui davallant en forma d'impetuosos catarates, sigui passejant-se majestuosa en forma de rius que com l'Hudson, per exemple, permeten el calat dels majors transatlàntics.

I si la flora és abundant ja podeu suposar que la fauna no pot escassejar; la riquesa aviària i pecuària de certs estats del centre no té comparació possible amb la de cap nació europea. Resumim, doncs, la impressió: és un paisatge *vital* en el qual a cada moment *presentirieu* l'aparició d'un ésser vivent si no fos que els *sentiu* estimular *tots* els vostres òrgans sensorials contínuament (perquè cal advertir que, quan menys a l'estiu, hi ha un bé de Déu d'insectes de totes mides i tamanys).

Els habitants. Cosa curiosa i demostrativa de què *la funció crea l'òrgan*: abans que s'hagi arribat a conglomerar el tipus *físic* s'ha constituït el tipus *psicològic* del nordamericà. És, realment, curiós de veure com en aquest país hi ha totes les varietats morfològiques possibles de l'home; trobareu tots els colors, les mides i les formes que volgueu (això de l'americà *atlètic* és un mite creat per les empreses cinematogràfiques; hi ha una mà d'esmirriats i escanyolits que espanta, com a qualsevol altre lloc), però, això sí, qualsevol que sigui el seu origen exhibeixen *tots*, com a *ciutadans americans* les mateixes característi-